

Asia: LVM/891/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

SKAL pitää hyvänä uudistuksen aikataulun muuttamista siten, että tavoitteeksi otettiin uusien virastojen aloittaminen 1.1.2019. Alkuperäinen suunnitelma vuotta aikaisemmasta aloittamisesta olisi ollut aivan liian tiukka.

Yleisperustelut

Kansainvälistä kehitystä ja ulkomaiden lainsäädäntöä kuvaavassa osuudessa on kerrottu väylätoimintojen ja liikenteenohjauksen sekä viestinnän valvonta- ja sääntelytehtävien kuvaamiseen. Liikenteen lupahallinnon, liikenneturvallisuuden keittämisen tai säännös- ja määräysvalmistelun organisoinnista ei ole Ruotsia lukuun ottamatta kerrottu mitään. Nykytilan arviointiosuudessa kerrotaan, miten viranomaistoimintojen yhdistäminen tuo etuja, mutta itse nykytilan arviointia osuudessa ei juurikaan ole.

Uudistuksella on yhteys myös maakuntauudistukseen, koska maakunnille on tulossa useita liikennettä koskevia tehtäviä. Esityksen mukaan maakunnilla olisi keskeinen rooli maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa laadittaessa, koska kyseinen suunnitelma kattaisi kaikki liikennemuodot (tie-, rautatie- ja lentoliikenne sekä vesiliikenne). Merkitystä olisi erityisesti tieliikenteen kokonaisuuden osalta, sillä maanteiden tienpitotehtävät järjestettäisiin maakuntien yhteistyöalueilla. SKAL kannattaa esitettyä tienpidon mallia, mutta toteaa kuitenkin, että yhteistyöalueita ei voi olla kovin montaa, jotta henkilöresurssien ja osaamisen riittävyys voidaan varmistaa. Esimerkiksi maantielakiuudistuksessa esitettyä yhdeksän yhteistyöalueen määrää pidämme liian suurena.

Esityksen tavoitteena on mm. vahvistaa poikkihallinnollisuutta, edistää hallinnonalan siilotonta toimintaa palvelu-, tieto- ja verkkopolitiikassa sekä selkeyttää viranomaistehtäviä. Nämä ovat

tarpeen sujuvan ja asiakaslähtöisen toiminnan mahdollistamiseksi. Toivottavasti siilottomuus näkyy myös ministeriöiden välillä. Tätä tarvitaan muun muassa siinä, että annetaan valvojalle työkaluja ja säädösperusta hoitaa valvontatehtäviä sekä siinä, että liikenteen ratkaisuja tehtäessä huomioidaan verottajan tiedonsaantitarpeet ja harmaan talouden torjunta.

Toteuttamisvaihtoehtoja koskevassa osassa viitataan esiselvitykseen ja laajaan lausuntokierrokseen. Lausunnoista todetaan muun muassa, että niissä nähtiin tarve hyvän yhteistyön jatkumiselle sekä se, että henkilöstön ammattitaito ja osaaminen tulisi muutoksessa turvata. Lisäksi todetaan, että palvelutaso muutoksen aikana ja sen jälkeen tulisi turvata sekä huomioida asiakasnäkökulma.

SKAL katsoo edelleen, että on tärkeää mahdollistaa tehtävissä erikoistuminen, jotta asiantuntijoiden osaaminen on syvällistä ja oman asiantuntija-alueen kattavaa. SKAL myös edellyttää, että uudistuksessa on varmistettava henkilöstön osaamisen ja motivaation säilyminen. Liikenteen eri osa-alueiden ja viestinnän organisaatioiden yhdistäminen ei saa johtaa yksityiskohtaisen ja syvällisen asiantuntemuksen katoamiseen ja pelkän yleisen hallinnon hoitamiseen. Erityisesti on huolehdittava kuhunkin liikennemuotoon perehtyneiden henkilöiden vastuualueiden pitämisestä sopivan kokoisina, jotta aito liikennemuotokohtainen osaaminen säilyy, eivätkä tehtäväkokonaisuudet tai osaamisalueet kasva liian laajoiksi.

Uuden väyläviraston tehtävien on tarkoitus kohdistua uudistuksen jälkeen entistä selkeämmin laadukkaiden asiakastarpeita vastaavien liikenneväylien suunnittelemiseen, kehittämiseen ja kunnossapitoon. Väylävirasto tulee sopimusjärjestelyin sekä osallistumalla maakuntien tienpidon suunnitelmien laadintaan ohjaamaan myös maakuntien tienpitoa. SKAL:in mielestä olennaista on, että esitetty tienpidon ohjausmalli toimii myös käytännössä, eikä uudistus johda ainakaan väyläverkon kunnan heikkenemiseen.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen
toimitusjohtaja

Ari Herrala
johtava asiantuntija

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Herrala Ari
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry